

Skupština opštine Berane
Žiri za dodjelu Nagrade "21. jul"

Berane

Predmet: **Predlog kandidatkinje za Nagradu "21. jul"**

Uvaženi članovi Žirija,

Na osnovu člana 2 Odluke o nagradi „21. jul“ predlažem pjesnikinju Rebeku Čilović, iz Berana, za Nagradu.

Ova kandidatura proizilazi iz njenog dosadašnjeg rada i postignutih rezultata u oblasti književnog stvaralaštva, a posebno na osnovu „ostvarenih rezultata u poslednjoj godini dana, ali i postignutih rezultata u dužem stvaralačkom periodu“, kao što stoji u samoj Odluci.

Rebeka Čilović pripada krugu mlađih crnogorskih pjesnika i pjesnikinja, koji su već u svojim ranim godinama postali ozbiljna imena ovdašnje književne scene.

Naime, Rebeka, iako mlada (rođena 1988. godine), piše i stvara već godinama. Prvu pjesmu je napisala sa pet godina, a u 13. godini je objavljena njena prva pjesma.

U Rebekinom književnom opusu se nalaze zbirka kratkih priča "Sloboda u slovu", koja je objavljena 2002. godine, te zbirke poezije: "Zvonke smjelosti", objavljena 2005. godine i "Album za prognane" iz 2017. godine, koja je prevedena na engleski jezik i dostupna na prestižnom američkom sajtu "Lulu" (<https://www.lulu.com/shop/rebeka-%C4%8Dilovi%C4%87/shop/rebeka-%C4%8Dilovi%C4%87/album-for-the-displaced/paperback/product-1p7ep286.html>).

Pjesme iz zbirke "Album za prognane" uvrštene su u sledeće antologije:

Antologija "Tu Su" (presjek mlađeg pjesništva u Crnoj Gori), Antologija "Pjesnikinje Crne Gore", koju je priredila Jovanka Vuksanović, te Antologija "Pjesnikinje 21. vijeka" koja je nedavno objavljena u Indiji. Antologiju je priredila antologičarka i književnica Sunita Paul, koja je i menadžerka izdavačke kuće "Wildfire" iz Kolorada, SAD.

"Djelo Album za prognane, mlade autorice iz Crne Gore, Rebeke Čilović, možemo posmatrati kao jedno od poetskih ostvarenja današnjice koje ima potencijal da bude jedno od onih djela koja ostavljaju dubok trag", kazala je **mr Birse na Džanković**, pjesnikinja i odgovorna urednica književnog časopisa „Eckermann“ iz Novog Pazara, Srbija.

Pjesnikinja Naida Mujkić, iz Bosne i Hercegovine, je u svom prikazu zbirke pjesama „Album za prognane“, na portalu Udruženja PEN centra iz BIH, koji je članica PEN International

(Svjetsko udruženje pisaca) rekla: „čitana u kontekstu feminističke kritike i postmodernističke teorije dekonstruira tradicionalne patrijarhalne stereotipe i predstave o ženi i ženskom, te je stoga u poeziji Rebeke Čilović moguće govoriti i o ženskom pismu, kojemu je namjera destabilizirati takve obrasce u kulturi“ (<http://penbih.ba/tag/album-za-prognane/>).

Milica Milenković, filološkinja – srbista, iz Srbije, je u svom prikazu Albuma za prognane na portalu **strane.ba** (<https://strane.ba/milica-milenkovic-o-identitetu-prognanih-od-istoka-do-zapada/>) rekla: „Način na koji je Rebeka Čilović ispisala svoje stihove i način na koji gradi svoje pesme, sažetošću poetskog izraza, dostižući vrhunske domete poetike izabranih narativa, umnogome je postignut stilskom figurom – simbolom, koji ovde proizilazi iz frojdovsko-jungovskog učenja vešto ostavljajući čitaoca fasciniranim stilskim metodama koje arhetipove i simbole prevode na jezik savremene poezije čineći ih dostupnim i razumljivim običnim ljudima. *Zbirka pesama kojom se Rebeka Čilović predstavlja čitaocima bavi se temom identiteta marginalizovanih, preispitujući osnovne postavke sveta, društvenih dogmi i učenja.* Ovo je u svojoj biti **angažovana poezija**, jer je emotivna reakcija čitaoca neminovna, a samim tim i drugačiji pogled na svet. Nov pogled na svet koji će, nadamo se, izabrati svaki čitalac koji otvori i pogleda slike pesničkog albuma za prognane (žene) Rebeke Čilović“.

I Naida Mujkić i Milica Milenković ističu jednu važnu karakteristiku Rebekinog rada, a to je njena borba za rodnu ravnopravnost, i to ne samo kao društveno angažovane pjesnikinje, već i kao borkinje za osnaživanje žena u crnogorskom društvu.

Stoga ne čudi što je Rebeka studentkinja postdiplomskog akademskog magistarskog programa Univerziteta Donja Gorica, na smjeru Studije roda, koji će joj omućiti sticanje teorijskih, ali i praktičnih znanja potrebnih za kvalitetno učešće u stvaranju jednog novog i ravnopravnijeg društva u našoj Državi.

Jedna od aktivnosti u tom cilju, koje je Rebeka pokrenula i realizovala, je organizacija **prvog festivala međunarodnog karaktera po nazivom "I literatura ima žensko lice"**, koji se početkom marta 2020. godine održao u Beranama. Važno je naglasiti da je to prvi festival u cijem fokusu je žensko književno stvaralaštvo, kako u Crnoj Gori, tako i šire, u regionu.

Festival se održavao tri dana, na više lokacija u Beranama, čime je Rebeka željela „pobjeći“ od elitističkog pristupa i književno iskustvo publike učiniti neposrednjim i neformalnijim.

Ovo prvo festivalsko izdanje, pod sloganom "ONE", imalo je za cilj da promoviše žensko stvaralaštvo, pokrene diskusiju o položaju žene i ugosti poznate pjesnikinje, književnice i aktivistkinje iz Crne Gore i regiona.

Na osnovu mišljenja beranske, ali i šire javnosti, taj cilj je ispunjen.

Svoje pjesme su predstavile Snežana Stojčevska (Sjeverna Makedonija), Senka Marić (BIH), Jasmina Topić (Srbija), Milica Milosavljević (Srbija), Dejana Nikolić (Srbija), kao i Tanja Bakić, Ljerka Petković, Dijana Tiganj i Amra Tehirović iz Crne Gore.

Diskusije na temu položaja žene u crnogorskom društvu su vodile prepoznate crnogorske borkinje i aktivistkinje Ajša Hadžibegović i Kristina Ćetković.

Zahvaljujući Rebeki, Berane je tih dana bilo u fokusu ne samo književnog svijeta, već i u fokusu grupe boraca za ljudska prava, a naročito ženska prava, Balkana.

Napominjem da je Rebeka bila učesnica mnogobrojnih manifestacija: Ratkovićeve večeri poezije, Dani bošnjačke književnosti u Bijelom Polju, Deseti književni susreti Muhamed Abdagić u Sjenici, Sandžački književni susreti 2010. godine u Novom Pazaru.

Dobitnica je brojnih nagrada, između ostalih i nagrade "Pjesnici sa Lima o Limu".

Njena poezija je prevodena na mađarski, ruski, engleski, albanski i turski jezik. Zastupljena je u gotovo svim časopisima, zbornicima, i portalima širom regiona.

Počasna je članica Društva hrvatskih književnika.

Pored pisanja i aktivizma, bavi se i glumom.

O vezanosti Rebeke za njen grad, Berane najbolje govori ona sama, u jednom od svojih intervjuja, koji je dat za portal avlja.me:

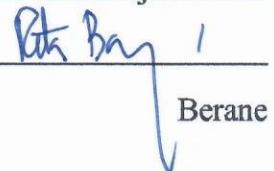
„Berane je grad koji je mene determinisao, dao mi šansu da pripadam jednom gradu i da njega osjećam svojim. Ima nešto gordo i aristokratsko u beranskem korzou. Nešto poput neprolazne mladosti, a i proljeća su uvijek lijepa na toj cesti.“

(<https://www.avlja.me/crna-gora/rebeka-cilovic-moramo-imati-vise-sabura>)

Na osnovu svega izloženog, ali i na osnovu priloga koje dostavljam uz ovaj akt, predlažem Žiriju da upravo Rebeki Čilović dodijeli nagradu „21. jul“ za oblast književnog stvaralaštva za 2020. godinu.

Berane, 30. jun 2020.

Mr Rita Barjaktarović

Berane